

2110**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA¹⁾**

z dnia 26 listopada 2003 r.

w sprawie rocznych zadań ochronnych dla Tatrzańskiego Parku Narodowego

Na podstawie art. 13b ust. 5 ustawy z dnia 16 października 1991 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2001 r. Nr 99, poz. 1079, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się roczne zadania ochronne dla Tatrzańskiego Parku Narodowego na 2004 r.

¹⁾ Minister Środowiska kieruje działem administracji rządowej — środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Środowiska (Dz. U. Nr 85, poz. 766).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 100, poz. 1085, Nr 110, poz. 1189 i Nr 145, poz. 1623, z 2002 r. Nr 130, poz. 1112 oraz z 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568 i Nr 203, poz. 1966.

§ 2. Roczne zadania ochronne, o których mowa w § 1, obejmują:

- 1) identyfikację i opis zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby ich eliminacji, które są określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia;
- 2) sposoby i zakres prowadzenia ochrony czynnej, które są określone w załączniku nr 2 do rozporządzenia.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2004 r.

Minister Środowiska: *Cz. Śleziak*

Załączniki do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 26 listopada 2003 r. (poz. 2110)

Załącznik nr 1

**IDENTYFIKACJA I OPIS ZAGROŻEŃ WEWNĘTRZNYCH I ZEWNĘTRZNYCH
ORAZ SPOSOBY ICH ELIMINACJI**

Lp.	Identyfikacja i opis zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji zagrożeń
1	2	3
1	Zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych, spowodowane udostępnieniem turystycznym obszaru Parku.	Ustawienie kabin sanitarnych (WC) na szlakach turystycznych w okresie wzmożonego ruchu turystycznego. Wykonanie zabezpieczenia przed przenikaniem do potoków substancji ropopochodnych. Monitoring czystości wód.
2	Zmiany w składzie chemicznym gleby spowodowane przenikaniem substancji powstających z rozkładu starych odpadów znajdujących się na nielegalnych wysypiskach odpadów z lat 1950—1990. Przenikanie szkodliwych substancji do wód podskórnych.	Rekultywacja terenów zdegradowanych.

1	2	3
3	Erozja gleby spowodowana ruchem pieszych.	Inwentaryzacja zjawiska oraz ograniczenie występowania erozji przez wykonanie zabezpieczeń miejsc zerodowanych, zmiana przebiegu szlaku turystycznego, dostosowanie jego szerokości do natężenia ruchu.
4	Erozja gleby spowodowana uprawianiem sportów zimowych.	Inwentaryzacja zjawiska erozji oraz ograniczenie występowania erozji przez wykonanie zabezpieczeń geowłókniną.
5	Niezgodny z siedliskiem skład gatunkowy drzewostanów oraz ich nieprawidłowa struktura przestrzenna i wiekowa.	Regulacja składu gatunkowego i struktury przestrzennej. Stwarzanie warunków do powstania odnowienia naturalnego i sztucznego gatunków zgodnych z siedliskiem. Hodowla sadzonek drzew do nasadzeń na powierzchniach leśnych. Sadzenie gatunków drzew, odpowiednich dla danego siedliska.
6	Zamieranie drzew w drzewostanach świerkowych na skutek żerów owadów i występowania pasożytniczych grzybów.	Usuwanie drzew opanowanych przez owady i grzyby, zagrażających trwałości drzewostanu. Wykładanie pułapek na owady.
7	Uszkodzanie upraw leśnych i młodników przez jelenie.	Grodzenie upraw leśnych. Zabezpieczanie siewek i sadzonek środkami technicznymi (tuby, spirale, repelenty). Regulacja liczebności jelenia.
8	Rozprzestrzenianie się obcych gatunków roślin na obszarze Parku.	Eliminacja obcych gatunków roślin.
9	Zadeptywanie i zgryzanie roślinności przez owce na cennych przyrodniczo powierzchniach, położonych w pobliżu pastwisk.	Konserwacja istniejących ogrodzeń, chroniących ekosystemy sąsiadujące z pastwiskami.
10	Zmiany w ekosystemach łąk i pastwisk spowodowane zaniechaniem ich użytkowania.	Wykasanie powierzchni, wypas owiec i krów, wycinanie niepożądanych drzew i krzewów.
11	Wyjałowienie łąk i pastwisk na skutek wieloletniego użytkowania.	Nawożenie organiczne obornikiem oraz koszarowanie owiec.
12	Podchodzenie niedźwiedzi do osad ludzkich i szlaków turystycznych.	Obserwacja przemieszczania się niedźwiedzi, odstraszenie ich od osad i szlaków turystycznych, bieżące opróżnianie i wywóz pojemników z odpadami poza obszar Parku. Grodzenie obiektów turystycznych wewnątrz Parku pastuchami elektrycznymi.
13	Zagrożenie ssaków i ptaków w okresie zimowym.	Dokarmianie w okresie zalegania grubej pokrywy śnieżnej.
14	Techniczne zużycie obiektów zabytkowych należących do Parku.	Remonty i konserwacje obiektów.

SPOSOBY I ZAKRES PROWADZENIA OCHRONY CZYNNEJ

Cele	Sposoby i zakres	Lokalizacja*
1	2	3
<p><u>1. Ochrona ekosystemów wodnych.</u></p>	<p>Pomiary czystości wód, w ilości 63 prób.</p> <p>Odtwarzanie i utrzymywanie miejsc rozrodu płazów, na powierzchni 0,60 ha.</p>	<p>Obwody Ochronne: (Kościeliska, Chochołowska, Morskie Oko, Łysa Polana, Gąsienicowa)¹⁾, Brzeziny.</p> <p>Obwód Ochronny: Strążyska, Kuźnice.</p>
<p><u>2. Ochrona ekosystemów leśnych.</u></p>	<p>Regulacja składu gatunkowego oraz zagęszczenia drzew w drzewostanach (trzebież wczesna), na powierzchni 109,88 ha.</p> <p>Usuwanie części drzew opanowanych przez owady i grzyby oraz drzew wyrwconych i połamanych, zagrażających zdrowotności drzewostanów.</p> <p>Hodowla sadzonek drzew w szkółkach leśnych, na powierzchni 1,05 ha.</p> <p>Sadzenie jodły, buka i jawora pod osłoną drzewostanów (przebudowa drzewostanów), na powierzchni 14,50 ha.</p> <p>Wykaszenie roślinności zielonej na uprawach leśnych (pielęgnacja upraw), na powierzchni 44,50 ha.</p> <p>Regulacja składu gatunkowego oraz zagęszczenia drzew w drzewostanach (czyszczenia wczesne), na powierzchni 3,10 ha.</p> <p>Regulacja składu gatunkowego oraz zagęszczenia drzew w drzewostanach (czyszczenia późne), na powierzchni 6,00 ha.</p> <p>Ręczne porządkowanie powierzchni i przygotowanie gleby pod odnowienia sztuczne, na powierzchni 14,50 ha.</p> <p>Pielęgnowanie plantacji limbowej przez wykaszanie, cięcie części gałęzi (podkrzesanie), zakładanie koszy na szyszki, na powierzchni 0,88 ha.</p> <p>Wykładanie drzew pułapkowych na korniki świerka i ich korowanie, w ilości 370 sztuk.</p>	<p>11c, 21h, 102i,j, 105c, 200l, n, (229c)¹⁾, 237i.</p> <p>(Obszar objęty ochroną częściową i krajobrazową)¹⁾.</p> <p>(25c, 37a, 199o, 229f)¹⁾.</p> <p>6h, 20c, 21h, 102a, b, 168i, 174k, 199z, 200h, 272h, i.</p> <p>(1a, 4f, 6h, 7c, 8h, 9a, 15j, k, l, 17h, j)¹⁾, 19h, (21 i)¹⁾, 21h, (22j, d, k)¹⁾, 23a, (24a, 28c, 29a, h, f, 41c, 81f, (84b)¹⁾, 99f, (101f, 103c, 105i, 106f, 107x, 108i, n, 112d, g)¹⁾, 114a, (121j, 123a, b, d, 124b, 126g, 158t, 161a)¹⁾, 167b, c, (168i, 169f)¹⁾, 186a, (188 f, m)¹⁾, 188a, h, r, 193x, y, ax, hx, (195d)¹⁾, 195a, g, 199gx, lx, (222m, 223k)¹⁾, 223 g, l, h, (224o, 225n, j, 226d, 228k)¹⁾, 231a, 232f, g, (234d)¹⁾, 237g, 242b, j, 247a, (271b, m)¹⁾, 272l, m, 292c, d.</p> <p>173d, 193n, x, y, z.</p> <p>1a, 40f.</p> <p>6h, 20c, 21h, 102a, b, 168i, 174k, 199z, 200h, 272h, i.</p> <p>(199o,p, m, n)¹⁾.</p> <p>(Obwód Ochronny: Łysa Polana, Kośne Hamry, Zazadnia, Brzeziny, Kuźnice, Strążyska, Kościeliska, Chochołowska)¹⁾.</p>

1	2	3
	<p>Wykładanie pułapek zapachowych (feromonowych) na korniki świerka, w ilości 120 sztuk.</p> <p>Zabezpieczanie upraw leśnych ostonkami przed zwierzętami, na powierzchni 86,00 ha.</p> <p>Naprawa istniejących ogrodzeń powierzchni upraw leśnych oraz likwidacja zbędnych ogrodzeń, na długości 500 m.</p> <p>Konserwacja miejsc czerpania wody, w ilości 9 sztuk.</p> <p>Porządkowanie z odpadów zrębowych i innych materiałów łatwo palnych terenów wzdłuż dróg i szlaków, na powierzchni 20,00 ha.</p> <p>Monitorowanie populacji owadów i prognozowanie zagrożenia drzewostanów, na 30 powierzchniach próbnych.</p> <p>Odstrzały redukcyjne jeleni: — jeleni/łania — 8 sztuk, — jeleni/ciele — 6 sztuk.</p>	<p>(Obwód Ochronny: Łysa Polana, Kośne Hamry, Zasadnia, Brzeziny, Kuźnice, Strążyska, Kościeliska, Chochołowska)¹⁾.</p> <p>(6h, 7b, 8h, 15 a, g, j, k, l, 17b, 19b, d, i, 20b, c)¹⁾, 21 h, (21, i, 22a, b, d, 23f, g, 24a, c, 25b, l, 27a, 32a, 37b, 40b, c, f, g, j, 81b, f, 82c, 99l, f, 100d, f, g, i, n, 101 d, f, i, j, n, 102a, b, d, 104h, 105a, c, 109f, h, 110a, 111i, j, 112d, 116c, 123a, b, d, 124b, 126g, 128c, 158t, 159c, 162c, j, 167b, c, 168i, 169f)¹⁾, 174k, (175a, f, 176b, 181h, 192a, 193a, z, 194b, 195d, g, 199 l, x, z, 200h, 225n, 228g)¹⁾, 228l, (230g, h, 231g)¹⁾, 232b, (232, f, g, l, 234d, 237j, g, l, t, y, 240a, c, 241b, 242b, j, 271 b, m, 272f, 273k)¹⁾.</p> <p>(1a)¹⁾, 5d, 9b, 81f, h, 83f, (84b)¹⁾, 84 c, 99b, 100i, 101f, 102d, 105c, 117b, 118h, 162f, 164l, 158t, 168i, (192a)¹⁾, 193z, 240c, 247a, 273i.</p> <p>(30, 41, 116, 158, 173, 214, 235, 254, 294)¹⁾.</p> <p>(Obszar objęty ochroną częściową i krajobrazową)¹⁾.</p> <p>Obszar całego Parku.</p> <p>(Obszar ochrony częściowej i krajobrazowej)¹⁾.</p>
<p><u>3. Ochrona ekosystemów nieleśnych.</u></p>	<p>Wypas ekstensywny owiec i krów (wypas kulturowy) na polanach, na powierzchni 111,12 ha, oraz nawożenie części polan przez koszarowanie, na powierzchni 10,00 ha.</p> <p>Wypas ekstensywny owiec na pastwiskach lub łąkach, na powierzchni 44,39 ha, oraz nawożenie części wypasanych terenów przez koszarowanie, na powierzchni około 7,00 ha.</p> <p>Koszenie mechaniczne łąk i pastwisk (z usunięciem wykoszonej biomasy), na powierzchni 17,51 ha, oraz nawożenie organiczne, na powierzchni 4,50 ha.</p> <p>Ochrona przed zarastaniem terenów nieleśnych (polan, łąk, pastwisk) przez usuwanie samosiewów drzew i krzewów, na powierzchni 4,50 ha.</p>	<p>(89d, 159h, 160m, 161m, 162o, 163c, 164a, 193g, 194c, 194d, 196a, 235n, 236h, 273b, 290k, 291g, 291i, 291n, 292g, 292n, 294m, 295b, 303c, 303g)¹⁾.</p> <p>(25i, 25k, 25s, 33g, 33i, 37i, 37k, 79d, 118l)¹⁾, 118n, (145b, 167x, 193a, 193b, 193c, 200i, 228b, 228f, 230a, 230b, 235d, 272b, 294c, 294j, 294k, 294n)¹⁾.</p> <p>(2a, 2c, 2d, 24g, 29k, 33g, 79d, 118l, 145b, 158d)¹⁾, 178c, (214f)¹⁾, 224c, (228c, 228j, 229s, 230d)¹⁾, 234a, (235i, 294j)¹⁾.</p> <p>16b, 33f, 24g, (118l)¹⁾, 170d, 226c.</p>

1	2	3
<u>4. Ochrona roślin.</u>	<p>Usuwanie roślin synantropijnych z polan przez ich wykaszanie (pokrzywa zwyczajna i szczaw alpejski), na powierzchni 4,48 ha.</p> <p>Usunięcie z obszaru Parku roślin obcego pochodzenia (rdestowiec ostrokończysty i smotrawa okazała).</p> <p>Zabezpieczenie oczka torfowego przez wyłożenie ostrewek przy wypływie z Czarnego Stawu.</p>	<p>(89d)¹⁾, 235d, (290k, 291i, 292n)¹⁾, 294n, (295b)¹⁾, 303c.</p> <p>170d, 235.</p> <p>51.</p>
<u>5. Ochrona zwierząt.</u>	<p>Stałe obserwacje niedźwiedzi przy użyciu technik telemetrycznych oraz znakowania. Odłów i założenie obroży telemetrycznych oraz znakowanie plastikowymi kolczykami — 4 osobniki.</p> <p>Odstraszanie niedźwiedzi (zsynantropizowanych) pociskami gumowymi (stosownie do potrzeb).</p> <p>Grodzenie obiektów turystycznych wewnątrz Parku pastuchami elektrycznymi, w ilości 13 obiektów.</p> <p>Stałe obserwacje rysia przy użyciu technik telemetrycznych. Odłów i założenie obroży telemetrycznej — 1 osobnik.</p> <p>Czyszczenie skrzynek lęgowych, w ilości 1 044 sztuk.</p> <p>Zimowe dokarmianie ptaków, w ilości 800 kg karmy.</p> <p>Wykładanie paszy dla jeleni i saren, w ilości 14 200 kg.</p> <p>Wykładanie soli dla jeleniowatych, w ilości 800 kg.</p> <p>Interwencyjny odstrzał sanitarny zsynantropizowanych lisów.</p>	<p>(Obszar całego Parku)¹⁾.</p> <p>(Obszar całego Parku)¹⁾.</p> <p>Obwód Ochronny: (Morskie Oko, Łysa Polana, Gąsienicowa, Kuźnice, Strążyska)¹⁾.</p> <p>Obszar całego Parku.</p> <p>Obwód Ochronny: (Morskie Oko, Łysa Polana, Kośne Hamry, Zazadnia, Brzeziny, Kuźnice, Strążyska, Kościeliska, Chochołowska)¹⁾.</p> <p>(Obszar ochrony częściowej i krajobrazowej, w pobliżu osad leśnych)¹⁾.</p> <p>(Obszar ochrony częściowej i krajobrazowej)¹⁾.</p> <p>Na obszarach objętych ochroną częściową.</p> <p>Obszar całego Parku.</p>
<u>6. Ochrona dziedzictwa kulturowego.</u>	<p>Przeniesienie kapliczki przy szkółce leśnej Capówka pod zadaszenie.</p> <p>Konserwacja i odmalowanie figury Matki Bożej Niepokalanej, na ścianie Zawratowej Turni.</p> <p>Konserwacja i odmalowanie krzyża przy dawnym schronisku, na Hali Gąsienicowej.</p> <p>Konserwacja i odmalowanie figury św. Katarzyny, w Bramie J. I. Kraszewskiego.</p>	<p>35 j.</p> <p>98 dx.</p> <p>180 c.</p> <p>250 n.</p>

1	2	3
	<p>Konserwacja napisów na kamieniu upamiętniającym śmierć M. Karłowicza.</p> <p>Konserwacja tablicy jubileuszowej J. I. Kraszewskiego.</p> <p>Ochrona zabytkowych obiektów pasterskich: remont szałasów na polanie Kopieniec — 4 obiekty.</p>	<p>157 f.</p> <p>250 n.</p> <p>(161m)¹⁾.</p>
<p><u>7. Ochrona środowiska.</u></p>	<p>Ustawienie kabin sanitarnych (WC) przy szlakach turystycznych w okresie wzmożonego ruchu turystycznego, w ilości 61 sztuk.</p> <p>Zabezpieczanie przed przenikaniem substancji ropopochodnych do potoku, na parkingu na Palenicy Białczańskiej.</p>	<p>44, 51, 85, 25, 26, 33, 147, 158, 167, 199, 201, 214, 230, 228, 270, 251, 273, 294.</p> <p>(82)¹⁾</p>
<p><u>8. Udostępnienie Parku dla turystyki.</u></p>	<p>Remontowanie nawierzchni szlaków turystycznych na obszarze Parku, za pomocą materiałów miejscowych, na długości 8 km.</p> <p>Zabezpieczenie przed wydeptywaniem poboczy przez utrzymanie światła szlaku turystycznego i nartostrad, przez podcinanie gałęzi drzew i kosodrzewiny.</p>	<p>Obwody Ochronne: Gąsienicowa, Kościeliska, Kuźnice, Chochołowska, Morskie Oko, Strążyska, Łysa Polana.</p> <p>Obwody Ochronne: Gąsienicowa, Kościeliska, Kuźnice, Chochołowska, Morskie Oko, Strążyska, Łysa Polana.</p>

Objaśnienia:

* Podział na oddziały oznaczone liczbą, pododdziały oznaczone literą oraz obwody ochronne podano zgodnie z mapą przeglądową Tatrzańskiego Parku Narodowego, sporządzoną przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Krakowie w skali 1:20 000, według stanu na dzień 1.01.1991 r.

Podział na obszary objęte ochroną częściową podano zgodnie z opracowaniem pod tytułem „Operat ochrony ekosystemów leśnych TPN” wykonanym przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Krakowie, tom1 elaborat, według stanu na dzień 25.11.1996 r.

Mapa i opracowanie znajdują się w siedzibie Tatrzańskiego Parku Narodowego w miejscowości Zakopane.

¹⁾ Zadania kontynuowane z 2003 r.